

1HKAWHKAM HTE 2HKAWHKAM LAIKA NI

Message Seven

Htingnu A Arung Arai Ni Hpe Mădung Shingdaw Ai Lam

Htina chyumdaw: - 1Hk. 5:15-18, 6:7, 9-10, 23, 31-34, 36, 7:14-15, 21.

- I. Kărai Kăsang a gawgap lam a mătu jai lang na arung rai byin wa na mătu, anhtē gaw si hkam ai lam rai nga ai Hkristu (mărau hpun hku nna shingdaw ai), bai hkrung rawt ai lam rai nga ai Hkristu (arit hpun hku nna shingdaw da ai) hte wēnyi rai nga ai Hkristu (tsanlun hpun hku nna shingdaw ai) hpe hkrum kădup hkam sha ra ai.**
- A. Si hkam nna, bai hkrung rawt ai Hkristu ngu ai Yēsu Hkristu a yawng măyawng lawm ai wēnyi hte ninggam hte ninggam laidi mat ai măsum lăngai Kărai a myi man rai nga ai Mădu gaw Hpung ngu ai Hkristu a kăba la ai hte dam lăda la ai lam rai nga ai Kărai Kăsang a htingnu hpe gawgap na mătu jai lang na arung arai ajet rai nga ai. Hpil. 1:19-21a, 1Kor. 3:9, 12a, 16-17.
- B. Anhtē gaw wēnyi rai nga ai si hkam nna bai hkrung rawt ai Hkristu hpe anhtē a măbyin kăta de shi hkum nan gawgap na mătu, ahkang jaw ra nga ai. Shing rai yang she, anhtē gaw Kărai Kăsang a htingnu rai nga ai Hpung hpe gawgap na mătu Kărai Kăsang a grau htum ai chyēju (asak a nhpaw n-ya sutsu kărurum jaw ya ai lam) a sut sin kăja ni tai na mătu Hkristuhpe hpring tsup hkra kăbu găra lu na rai nga ai. Ehp. 3:2, 16-17, 1Pet. 4:10-11.
- II. Mărau hpun gaw si hkam ai Hkristu hpe mădi mädun ai. 1Hk. 6:15b, 34, mädun; -Nin. 6:14.**
- A. Shawng de Ju măsha ni gaw shanhtē a lup wa ni hta mărau hpun ni hpe hkai da ma ai. Dai măjaw mărau hpun gaw si hkam ai lam rai nga ai Hkristu a shinggyim rudi, wudang ntsa hta si hkam ai Yēsu hpe shingdaw da ai. 1Kor. 2:2.
- B. Htingnu a chyinghka ni gaw, mărau hpun hte gălaw da nhtawm, Hkerubim hte namhtan hpun ni hpe tawk da ai. 1Hk. 6:34-35, mädun; - Eze. 41:18-20.
1. Hkerubim gaw dusat ni a ntsa dandawng pru wa ai Mădu Kărai a hpung shingkang hpe shingdaw nna, (10:18, Hebre, 9:5), namhtan hpun ni gaw awngdang ai Hkristu, Hkristu a găloi mung grin nga ai, tut grin nga ai dăgu atsam hpe shingdaw ai. (Eze. 40:16, Shr. 7:9).
 2. Namhtan hpun ni hte Hkerubim hpe mărau hpun chyinghka lam ntsa tawk da ai lam gaw Hkristu a awngdang ai lam hte Mădu Kărai a hpung shingkang gaw

DAN LENG SANPRA HKRA HKAJA AI LAM GA MÄCHYAN NI

mätsan jamjau ni kaw nna anhtē a mäbyin kăta de (tawk da) hkrum lu sai re lam shingdaw ai. Kas. 16:7, Hpil 3:10, 2Kor. 4:10-12.

III. Arit hpun gaw bai hkrung rawt ai Hkristu hpe shingdaw ai. 1Hk. 6:9-10, 15-16, 36.

- A. Arit hpun ni gaw Lebanon bum ni hta tu nga ai. Dai măjaw bai hkrung rawt ai lam rai nga ai Hkristu a shinggyim rudi hkam ai, bai hkrung rawt ai Hkristu hpe shingdaw ai. Shk. 104:16, Mhk. 4:8.
- B. Bai hkrung rawt ai, hkrung rawt wa ai Hkawhkam hku nna Hkristu gaw Dawi a nta hta paw pru wa ai hpung shingkang rawng ai, hkik hkam ai Arit hpun rai nga ai. Eze. 17:22-23. Rom. 1:3-4, Kas. 2:22-24, 32-36. Heb. 2:9.
- C. Anhtē gaw Lebanon bu kaw na Arit hpun ni zawn anhtē a ru npawt ni hpe Hkristu kăta de jung shăngun nna, Yēhowa a nta hta hkai da hkrum ai hte mären asak hta anhtē kăba wa nna, anhtē a Kărai Kăsang a nta hta pu tsawm nhtawm, asak kăba ai prat lădaw hta nan asi si nna, hpun naw hte hpring let tsit tsawm shăngun ra nga ai. Hos. 14:5-9, Shk. 92:12-14, 2Hk. 19:30.
- D. Hpung gaw Hkristu a bai hkrung rawt ai dăgu măhkawng nga ai hte sutdek rai nga ai. Ndai dăgu gaw Hkristu hta gram shărai gălaw wa ai shăloi, dai gaw Mădu hpe baw tai shăngun ai. Ndai dăgu gaw anhtē hta gram shărai gălaw wa ai shăloi, dai gaw anhtē hpe Mădu a hkumhkrang byin shăngun ai. Ehp. 1:19-23, Rom. 8:2, 11, 12:1-2, Rom. 3:10.

IV. Tsanlun hpun gaw asak jaw ai Wēnyib hku nna hkrang nsam gălai ai Hkristu hpe shingdaw ai. 1Hk. 6:23-33, 1Kor. 15:45b.

- A. Tsanlun sau gaw Kărai Kăsang a Wēnyi hpe shingdaw ai. Dai măjaw tsanlun hpun gaw Kărai Kăsang a Wēnyi rai nga ai Hkristu a shinggyim rudi, namman chya ya ai hku nna pawng gumhpawn da ai wēnyi mung rai nga ai. Namman chye ya hkrum ai Hkristu hpe shingdaw ai. Heb. 1:9, 2Kor. 1:21, 1Yhn. 2:20, 27, Pru. 30:25, 30.
- B. Anhtē gaw kung ai tsanlun hpun rai nga ai Mădu kăta de lăkying mătut hkrum ai Hkristu a lăkung lăkying ni rai nga nhtawm, Mădu hpe kăbu găra lu ga ai. (Rom. 11:17, 24). Asak jaw ai Wēnyi gaw sumsing hte seng ai tsanlun hpun rai nga ai Hkristu a asak ntsin rai nga ai. Anhtē gaw Hkristu a nhpawm-ya sutsu ai lam ni hpe sumsing hte seng ai tsanlun hpun a akri namta, hpun sau hku nna la lang măyu ai rai yang, Hkristu a asak ntsin rai nga ai asak jaw ai Wēnyi hpe mătut măhkai ra nga ai. (Luk. 23:31, mădun; - Shk. 92:13-14, 36:8-9).
 - 1. Hkristu hte rau anhtē lăkying mătut ai lam gaw, anhtē a wēnyi kaw nna, byin pru wa ai măjaw anhtē gaw anhtē a wēnyi hpe nsim nsa shăman shăkyang ra

1HKAWHKAM HTE 2HKAWHKAM LAIKA NI

- nga ai. Anhtē gaw “Oh Mādu Kārai, Oh Mādu Kārai” ngu tsun ai hte Mādu Kārai hpe lang lāta jang lu sha lu nga ai. Rom. 8:16, 1Kor. 6:17. Rom. 10:9-13.
2. Hkristu a nhpaw n-ya sut su ai lam ni hpe kābu gāra na mātu anhtē mātu bai lādat lāngai gaw, Kārai Kāsang a mungga hpe hti ai lam hte mungga ga si shāgu hpe Amen htan na mātu rai nga ai. Ndai hku nna anhtē a wēnyi hpe shāman shākyang let, Mādu Kārai hpe mātut mähkai ai, Mādu hpe kābu gāra ai hte namchyim namta rai nga ai yawng māyawng lawm ai Wēnyi hpe lu sha lu na rai nga ai. Shk. 106:48, Neh. 8:6, 2Kor. 1:20, Shr. 19:4. Ehp. 6:17-18.
- C. Anhtē gaw Hkristu kăta de “shingra măsă hte nhtan shai ai” lăkying mātut hkrum sai re lam mu ra nga ai. Shingra măsă lam hte nhtan shai ai ngu gaw “ting gyeng myit hte nhtan shai ai” ngu tsun māyu ai lam rai nga ai. Rom. 11:24.
1. Anhtē a rudi shingra măsă lam yawng māyawng gaw, Mādu Kārai a shingra măsă lam hte nhtan shai nga ai. Anhtē a rudi măsă lam gaw yubak hpring nga ai shingra măsă lam rai nhtawm, Mādu Kārai a shingra măsă lam gaw Kārai hte seng ai, Wēnyi hte seng ai hte chyoi pra ai mābyin măsă lam rai nga ai. Gal. 5:16-17, 2Pet. 1:4.
 2. Tsalun hpun rai nga ai Hkristu hpe Mādu a nhpaw n-ya sutsu ai lam ni hte rau la lang na mātu anhtē gaw tinang a tsālam tsāzai lăkung ni rai nga ai shingdu măsă lam dingsa, lăbau lam dingsa, asak hkrung lam dingsa, akyang lailen dingsa, nawku htung dingsa ni kaw na tsep kawp dan di kau hkrum ra nga ai. Rom. 11:24, mādun; - Ehp. 4:22-24.
 3. Anhtē a asak hkrung lam akyang lailen dingsa kaw na dan di kau hkrum ai hpe hkrum kădup hkam sha nhtawm, Hkristu kăta de lăkying mātut hkam ai mähkrum mādup hpe kābu gāra lu na mātu, anhtē gaw Mādu a mying ningsang hpe shāga ai hte Mādu a mungga hpe akyu hpyi na mātu, anhtē a wēnyi hpe shāman shākyang ra nga ai. Rom. 10:6-8, Ehp. 6:17-18.
- D. Rom. 11 hta anhtē gaw tsalun hpun rai nga ai Hkristu a lăkung lăkying ni rai nna, (kăji 17, 24), “tsalun si” si nna, chyoi pra ai Wēnyi hpe shingdaw ai shālan shābran ya ai sau hpe shāpraw ai lam hpaw mādun da ai. Yhn. 15 hta anhtē gaw tsābyi hpun rai nga ai Hkristu a lăkung lăkying rai nna (kăji 5), tsābyi si” hpe shāpraw ai, Kārai hte seng ai asak hpe shingdaw ai asan zeng rai myit rawt shāngun ai tsābyi jăhku hpe shāpraw ai lam hpaw mādun da a. Luk. 10 hta kăja ai sāmari măsă gaw si wa măgang nga sai wa a ana hta sau hte tsābyin jăhku hpe ru jaw ya wu ai (kăji 33-34).

DAN LENG SANPRA HKRA HKAJA AI LAM GA MÄCHYAN NI

1. Sau hte tsäbyin jähku hpe rau sha tawn da ai lam gaw, mäsha lawlaw hpe ana shämai ya ai lam byin wa ai. Anhtē gaw Mädu hpe shäga ai hte mungga hpe akyu hpyi hti ai hku nna, Mädu Kärari hta grin nga mägang, sau hte tsäbyi jähku hpe shäpraw na mätu, “tsanlun si ni law law” hte “tsäbyi si ni law law” hpe si wa mägang rai nna, kätä daw hta mächyi hkam sha ai, myit käji gären myit htum nga ai mäsha law law a kätä de ru jaw ya ai lam nga wa na rai nga ai.
2. Tsanlun hpun a asi gaw, Kärari hte mäsha hpe hpung shingakang arawng jaw na mätu jai lang ai lam gaw (Tgy 9:8-9) wēnyi hku nna hkawm sa ai ni gaw Kärari Käsang hpe hpung shingakang arawng jaw ai (Gal. 5: 16, 25). Wēnyi hpe amu gunhpai ai ni gaw mäsha hpe hpung shingakang arawng jaw ai re lam shingdaw ai. (2Kor. 2:6, 8, Hpil 3:3).
3. Tsäbyi hpun a tsäbyi jähku gaw Kärari hte mäsha hpe myit pyaw käbu shängun na mätu jai lang ai lam gaw (Tgy 9:12-13), Hkristu hpe anhtē a hkungga, zet tsang shängun ai asak hku nna käbu gära ai ni gaw, Kärari Käsang hpe käbu n-gun lu shängun nhtawm, (Mat. 9:17), Hkristu hpe anhtē a hkungga, zet tsang ai asak hku nna amu gun hpai ai ni gaw mäsha hpe käbu n-gun lu shängun ai re lam shingdaw ai (2Kor. 3:6, Hpil 2:17, 2Tim. 4:6).

V. Htingnu a shädaw ni gaw mägrī hte gawgap da nna, dai gaw Kärari Käsang a tära jeyang ai lam hpe shingdaw ai. 1Hk. 7:14-15, 21, Shr. 3:12, 21:22.

- A. Chyum laika hta shädaw gaw hkumhkrang asak hkrung lam hpe tatut bungli gälaw ai lam hta hkrang nsam gälai shai ai kaw nna Kärari Käsang gawgap ai mäsat kumla, sakse hkam ai lam rai nga ai. Nin. 28:22a, 1Hk. 7:15-22, Gal, 2:9, 1Tim. 3:15, Shr. 3:12, Rom. 12:2, Ehp. 4:11-12.
- B. Kärari Käsang hpang de akyu rawng ai ni gaw Kärari Käsang a tära jeyang ai lam (mägrī), npu hta tut nawng nga nga nna, anhtē gaw hkumshan hta nga nga ai mäsha ni re lam hpa mung mänu ndan ai, si nna lup kau na mätu sha ging dan ai re lam chye na ai ni rai nga ai. Shk. 51:5, Pru 4:1-9, Rom. 7:18, Mat. 3:16-17.
 1. Kamsham ai ni a kä-ang hta ga käran ai lam hte asi nsi ai lam lähkawng a npawt nhpang gaw, dai shära hta mägrī nnga ai, Kärari Käsang a tära jeyang ai lam hpa mung nnga ai lam nan rai nga ai. De mälai, dai shära hta myit tsaw myit dap ai, tinang hkum hpe gumrawng gumtawng ai, tinang hkum nan hpe sakse hkam ai, tinang hkum dinghpring ai lam, tinang hkum hpe mädi shädaw ai lam, tinang hkum lawt lam tam ai, tinang hkum dingman ai lam hte mäsha käga ni hpe bau rem ai lam, tam mähkawng gälaw na mälai, jeyang ai hte rengkang ai lam ni sha nga nga ai. 16:24, Luk. 9:54-55.

1HKAWHKAM HTE 2HKAWHKAM LAIKA NI

2. Anhtē gaw Mădu Kărai hpe tsawra nna, Mădu hpe măgri măsha lăngai hku nna hkrum kădup hkamsha ai shăloi (Eze 40:3) Mădu gaw anhtē a laklai grau htum ai tsawra myit, shădawn nlu ai hkam shărang lam, shingjawng nlu ai ga sădi dung ai, mahkra shăgrit shănem ai, san seng dik htum, chyoi pra dik htum hte dinghpring ai anhtē a tu kăbrim lam hte dingman ai lam byin wa na rai nga ai (Hpil 4:5-8).

C. Htingnu na shădaw ndung ntsa e “shădun ai bandung ni a mătu, sumgawn zawn re ai awa mung, nampan saidawng mung rai nga ai”. Ndai lam ni gaw yak hkak shuk shănut ai, găyau găya rai nga ai măsa lam hta Kărai Kăsang a gawgap ai na mătu shădaw ni gaw, asak hkung nna, lit nga ai hpe gunhpai ai lam shingdaw ai (1Hk. 7:17, 2Kor. 1:12, 4:7-8), bandung hte de a ntsa e grup hkainu si nampan ni nga nga ai (1Hk. 7:18-20).

1. Mări pan ni gaw Kărai Kăsang hta kamsham ai asak hkrung lam, anhtē a măbyin hku nna nre sha, anhtē hpang de Kărai Kăsang nga nga ai măjaw asak hkrung ai asak hkrung lam hpe shingdaw ai. Măgri gaw “anhtē nre ai” ngu tsun măyu nna, mări pan gaw “raitim Hkristu sha” ngu tsun măyu ai lam rai nga ai. Mhk. 2:1-2, Mat. 6:28, 30, 2Kor. 5:3, Gal. 2:20.

2. Bandung ntsa grup na hkai nu si nampan ni gaw asak rai nga ai Hkristu a nhpaw n-ya sutsu ai lam a hpring tsup ai, law htam ai hte tsawm htap ai dandawng lam hpe shingdaw ai. Hpil. 1:19-21a, Ehp. 1:22-23, 3:19.

3. Sumgawn zawn re awa mung, nampan saidawng mung ndai ni kaw nna anhtē gaw san seng ai, san pra ai Kărai Kăsang hpe gawng mălai tawn da ai asak hkrung lam hpe asak hkrung nhtawm, asak hta Kărai Kăsang gawgap na mătu Hkristu a Kărai hte seng ai asak nhpaw n-ya sutsu ai lam hpe shădan shădawng lu ai.

VI. Htingnu a nlung ni gaw hkrang nsam gălai ai Hkristu a shinggyim rudi, hkrang nsam gălai mat ai Hkristu hpe shingdaw ai. 1Hk. 5:15-16, 6:7, 36, 1Hkl. 29:2, 2Hkl. 3:6.

A. Kărai Kăsang hku nna Hkristu gaw shinggyim rudi hkam ai lam hta măsha a hkumshan hpe dăgraw wu ai. Hkumshan hta nga nga ai măsha, hpan da ai lam dingsa hta nga nga ai măsha lăngai byin wa ai hte, Mădu gaw shi a măsha daw hta hkrang nsam gălai mat na mătu ra nga ai. Rom. 1:3-4.

B. Dai zawn hkrang nsam gălai shai ai Hkristu gaw, ya ten hta Kărai Kăsang gawgap ai asak hkrung ai nlung, npawt nlung, nlung jut hte ndung nchyun nlung rai nga

DAN LENG SANPRA HKRA HKAJA AI LAM GA MÄCHYAN NI

ai. 1Pet. 2:4, Esai. 28:16, 1Kor. 3:11, Ehp. 2:20. 1Pet. 2:6. Zhk. 4:7, 3:9, Shr. 5:6, 4:3, 21:11.

C. Htingnu na nlung ni gaw, Hkristu hta nga nga ai kamsham ai ni, nlung rai nga ai Hkristu hku nna hkrang nsam gälai ya hkrum ai ni hpe mung shingdaw ai. Mat. 16:18, Yhn. 1:42. 1Pet. 2:4-7. Shr. 21:11, 14, 18-21, mädun; -Dan. 2:34-35, 44-45.

D. Ga shäka ningnan chyum laika hta asak hkrung ai nlung a lam tsun da ai (1Pet. 2:5), ga shäka dingsa chyum laika hta dan di kau hkrum ai nlung a lam tsun da ai (1Hk. 5:15, 17-18, 6:7). Hpung hpe gawgap na mätu jai lang ai nlung ni gaw kätä daw hta asak hkrung ai hte shinggan daw hta dan di kau ai (jeyang hpäran kau ai) hkrum na rai nga ai (2Kor 4:16).

1. Hpung hta hpunau, känau känä ni hpe “nam nlung ni, nhprang nlung kaw na gan daw la nna, greng ai, dai ai mäsen ni hpe hpring nga ai nlung ni hku nna shingdaw lu ai. Shanhtē hpe mätut mähkai dat ai rai yang shanhtē hta mäsha law law hpe mächyī shängun ai, nsim nsa byin shängun ai hkamsha lam hpe byin shängun nga ai.

2. Shanhtē gaw kähap nna bai gawgap na mätu, kăga mäsha ni hte bawngban gälaw na mätu, dawjau na mätu, kăga mäsha ni hte rau mäjan poi gäsät na mätu (snr), kăga mäsha ni hte rau sumpu hpe hpai na mätu simsa ai hkum tsup lam nnga shi ai.

VII. Kărai Käsang a htingnu rai nga ai hpung hpe gawgap na mätu jet ai Hkristan asak hkrung lam gaw si hkam nna, bai hkrung rawt ai Hkristu gaw asak jaw ai Wēnyi hku nna, anhtē a mäbyin kätä de gawgap ya hkrum ai asak hkrung lam rai nhtawm, dai hku nna, anhtē gaw hpung hta Mädu a hpung shingkang a mätu mära läni hte läni ningnan gram shärai hkam nna, hpung shingkang kaw nna hpung shingkang de hkrang nsam gälai ya na mätu, Mädu a bai hkrung rawt ai dăgu atsam hte Mädu a si hkam ai lam de hkrang bung ai lam nga wa na rai nga ai. Hpil. 3:10, 2Kor. 3:18, 4:16-18, Ehp. 3:21.